



HADTÁPHARCÁSZAT.

KERÉNYI ERNŐ hbs. alezredes

„Hadtápharcalkalmazó megbeszélés“ c. cikk módosítása és kiegészítése

„A hadtápszolgálat” előző havi számában fenti cím alatt közölt tanulmányomban foglaltakkal kapcsolatban több, szaktudással és gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező bajtárstól igen értékes bírálatot és hasznos tanácsokat kaptam, melyek alapján az említett tanulmányban foglaltakat az alábbiak szerint kell módosítanom, illetve kiegészítenem:

1. A *hadtápharcalkalmazóknál* azt írtam, hogy azok „külsőalakja mindig azonos, csak a tartalmuk változik az adott helyzetnek megfelelően” (33. oldal, utolsó bekezdés, első és második sor). A kapott bírálat után megállapítható volt, hogy gondolataimat nem teljesen pontosan szövegeztem meg. Nem arra gondoltam, amit soraim valóban kifejeznek, illetve ahogy soraim esetleg értelmezhetők. Ugyanis nagy tévedés volna azt hinni, hogy a külsőalak (forma) minden körülmények között és örökké változatlan marad. A külsőalak csak akkor maradna mindig azonos, ha megállna az élet, ha nem volna örökös fejlődés. Az emberi tudomány — s ezek között a hadtudomány is — állandóan fejlődik s ennek megfelelően változnak az ezekkel kapcsolatos tartalmak és formák. Tartalom és forma — valamint — forma és tartalom között szoros az összefüggés. Egyik változása mindenkor maga után vonja a másik változását is.

Fentieket figyelembe véve a bajtársak úgy értelmezzék helyesen az elől idézett sorok tartalmát, hogy a hadtápharcalkalmazóknak külsőalakja is megváltozhat a hadsereg fejlődésével, fegyverzeté-

nek és felszerelésének tökéletesedésével kapcsolatosan. Ezenkívül a hadtápanyagok tartalma és külalakja a harcászati helyzettől függően is változik. Az említett okok folytán egyes hadtápokmányok (pl. hadtáptájékoztató) tartalma és formája gyakrabban, másoké (pl. hadtápparancs, felderítési terv, áttelepítési terv) ritkábban, ismét másoké (pl. hadtápjelentés, utánszállítási terv) igen ritkán változnak.

Kiképzési fokunk folyamatos emelkedésének és fokozatos fejlődésünk minden új állomásán új tartalommal és formákkal találkozunk, de mindaddig, míg ugyanazon az állomáson tartózkodunk, a tartalom és forma csak variálódhat, de elvi vonatkozásaiban nem változik. Különösen áll ez akkor, ha hadtápokmányok helyes és alapos átgondolásból születnek. Ily esetben hosszú ideig változatlanok maradhatnak. Ez persze nem jelenti azt, hogy az ezred és hadosztály hadtápokmányai teljesen azonosak, vagyis azt, hogy ha helyes és alapos átgondolással kialakítottuk az ezred hadtápokmányok legjobb formáit, akkor ezeket hadosztály alkalmazó megbeszélésnél is változatlanul használhatjuk. Ezred és hadosztály hadtápokmányok — a hadtáp tájékoztatón kívül — egymással nem azonosak, csak hasonlók. A tartalomban eltérnek egymástól és ennek megfelelően eltérnek egymástól formában is.

2. „Létszám-, súly- és szállítótér adatok“ c. táblázatot (35. oldal) a most közölt mintára módosítom. Indokolás:

a) az ezrednek ideiglenesen alárendelt alakulatok ellátásáról nem az ezred gondoskodik. Ezek továbbra is megmaradnak a szervezetszerű kötelekük ellátásában. Ezért az előző szám 35. oldalán közölt kimutatásban az „Ideiglenesen alárendelt ala.” c. rovat, s ennek megfelelően a „Mindössze” rovat is felesleges.

b) az alkalmazó megbeszélésen szereplő egység (alakulat) mozgótartalékát minden hallgatónak fejből kell tudni. Ennélfogva ennek külön nyilvántartása felesleges. Feltétlen szükséges azonban annak megállapítása és rögzítése, hogy a gyakorló alakulat konkrét hadrendje, létszáma és megadott fegyver stb. állománya figyelembevételével az egyes javadalmazások hány tonnát tesznek ki, mert ez adatokra a szállítási számvetések és tervek megszerkesztésénél feltétlen szükség van.

c) a gépjármű állomány nyilvántartásánál nem elegendő annak rögzítése, hogy az alakulaton belül *összesen* hány darab tehergépkocsi van, hanem tudni kell azt is, hogy azok mily teherbírásúak (hány tonnásak) s ezek hogyan oszlanak meg az alakulaton belül. Ugyanis nem lehet helyes szállítási számve-

Létszám-, súly- és szállítóteradatok.

| Folyószám | Anyagnem stb. | | Ezred Összesen | a 3. rovat alatt kimutatottból | | | | | Meg- jegyzés | |
|-----------|----------------------|---|----------------------|-----------------------------------|-----|--------|---------------------------|---------------------|-----------------|--|
| | | | | I. | II. | III. | ezred köz- vetleneknél | ezred- raktárban | | |
| | | | | zásszóaljnál | | | | | | |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | | |
| 1 | Létszám | ember | súly t o n n á b a n | | | | | | | |
| | | ló | | | | | | | | |
| 2 | Lőszer | gyalogsági | | | | | | | | |
| | | tüzér | | | | | | | | |
| | | aknavető | | | | | | | | |
| | | összesen: | | | | | | | | |
| 3 | Üzemanyag | benzin | | | | | | | | |
| | | dízel | | | | | | | | |
| | | összesen: | | | | | | | | |
| 4 | Élelem | kenyér | | | | | | | | |
| | | húsfélék | | | | | | | | |
| | | zstradékok | | | | | | | | |
| | | fűszerek (darák, lészák és hüvelyesek) | | | | | | | | |
| | | kávékonzerv | | | | | | | | |
| összesen: | | | | | | | | | | |
| 5 | Lótáp | szemes | | | | | | | | |
| | | szálas | | | | | | | | |
| | | összesen: | | | | | | | | |
| 6 | Gépjármű | személygépköcsi és motorkerékpár | | d a r a b | | | | | | |
| | | csapatgépköcsi és vontató | | | | | | | | |
| | | teher- gép- köcsi | | | 3 | tonnás | | | | |
| 5 | | | | | | | | | | |
| 7 | Fogatolt járművek | a szállító századnál | | | | | | | | |

tést és tervet megszerkeszteni, ha nem tudjuk, hogy anyagszállításra (a hadtápszolgálat ellátására) hány darab s milyen teherbróképességű tehergépkocsi áll rendelkezésre.

3. Az általam javasolt „Mérőléc”-cel (34. oldal) kapcsolatban felhívom a bajtársak figyelmét arra, hogy annak megszerkesztése nem mentesít senkit attól, hogy az azon rögzített adatokat meg is tanulja. Az csak átmeneti segédeszköz a kezdős és gyakorlatlan hadtápharcászok részére. A folyamatos kiképzés előrehaladásával minden bajtársnak a távolsági adatokat a fejben és szemben úgy kell rögzíteni, hogy komoly esetben a hadtápipintézetek telepítési helyének a meghatározása a helyzet mérlegelése után gyorsan és jól megtörténhessen.

4. Közlöm a „Kilométermutató” (37. oldal) egy egyszerűsített formáját. Ez egy már előre elkészített — egymástól egyenlő távolságra lévő keresztvonalkákkal ellátott — egyenes vonal, melynek egyik oldalára folytatólagos számozással megjelöljük a kilométereket, míg a másik oldalára a megfelelő kilométer távolságot jelző keresztvonal mellé odaírjuk azoknak a helyiségeknek (intézet telephelyének) nevét, melynek kilométer-távolságát megállapítottuk. Lényeges ennek szerkesztésénél, hogy állandóan egy és ugyanazon rendszer szerint rögzítsük a távolságokat, mert csak így lesz az komoly segítség számunkra. Általában háromféle rendszert lehet itt alkalmazni, éspedig:

A) a hadosztályraktártól előre haladni az első vonalig,

B) az első vonaltól hátrafelé haladni egészen a hadosztályraktárig,

C) az ezredraktár települési helyétől kiindulva rögzíteni a szükséges távolságokat az első vonalig, majd ugyancsak az ezredraktár települési helyétől hátrafelé a hadosztályraktárig.

5. Az „Időbeosztást táblázat” (39. oldal), valamint az „Emlékeztető” (46. és 47. oldal) helyett a hadtápparancsnok a most közölt minta szerinti „Munkaterv”-et készítsen a támadás előkészítési időszakára.

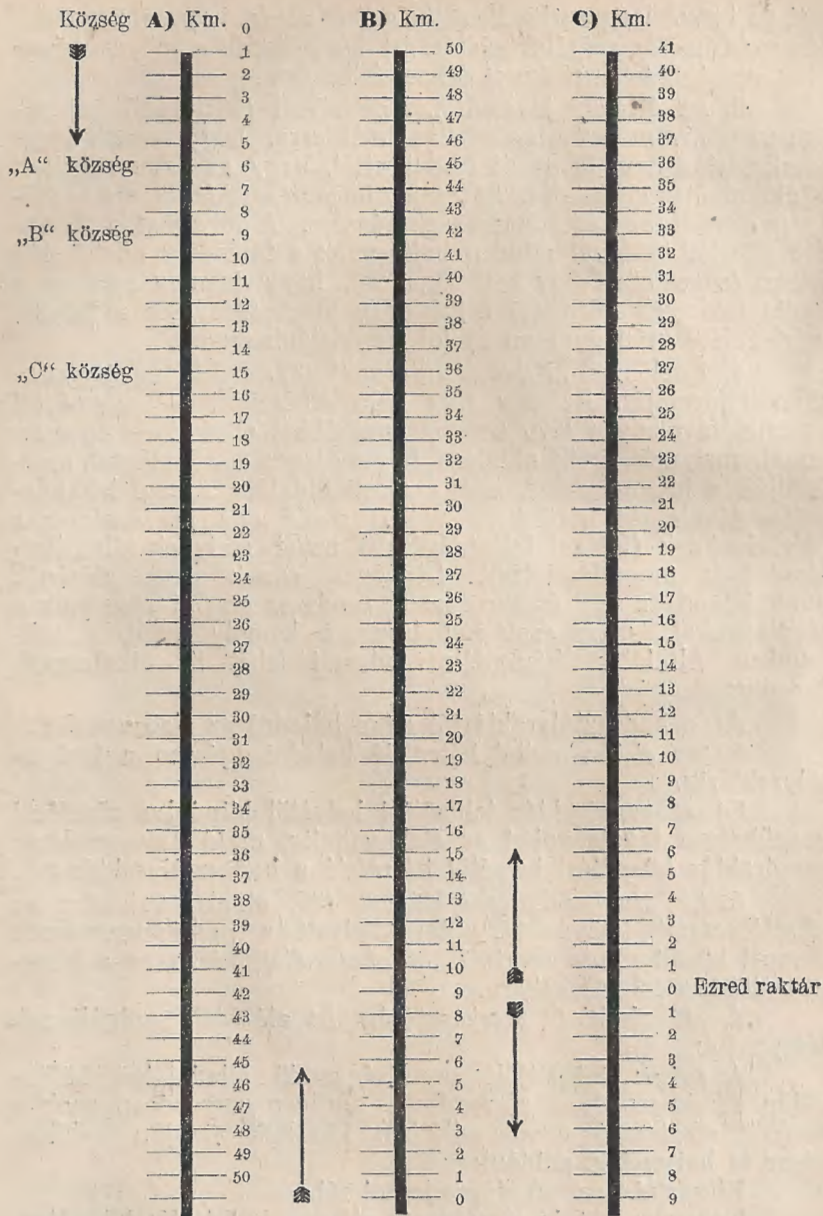
A „Munkaterv” szerkesztésére az alábbiak szolgáljanak támpontul:

1. rovat: Rögzítjük az elvégzendő feladatokat külön-külön sorokban olyan sorrendben, amilyen sorrendben azok a konkrét alkalmazó megbeszélésben közöltek alapján valóban végre is hajtandók, például:

Eligazítás az ezredparancsnoknál.

Helvzetmeosztítás, elhatározás előzetes intézkedések kiadása.

Hadtáptájékoztató összeállítása.



K ü z d ő k v o n a l a

Hadtáptájékoztató jelentése az ezredparancsnoknak.

Az alárendelt ágazat szolgálatvezetők eligazítása.

Hadtápkörlet felderítésének megtervezése.

Intézkedések a hadtápinézetek felé.

Hadtáp működésének megszervezése.

Ágazat szolgálatvezetők által az ellátási tervek megszerkesztése.

Utánszállítási terv megszerkesztése.

Hadtápkörlet felderítési terv végrehajtása.

Felvételezésekre és anyagkiszállításokra intézkedés.

Hadtápparancs megszerkesztése és előadása az ezredparancsnoknak.

A kiadott parancsnok végrehajtásának ellenőrzése.

A hadtápkészenlétről jelentés vétele az ágazat szolgálatvezetőktől.

Hadtápkészenlét jelentése az ezredparancsnoknak.

Ágazat szolgálatvezetők napi helyzetjelentésének megszerkesztése, annak alapján a hadtápparancsnok összesített helyzetjelentésének megszerkesztése s annak az előljáró hadtápparancsnoknak (ágazat szolgálatvezetőknek) való felterjesztése.

2. *rovat.* Bejegyezzük azt a napot, melyre a munkaterv szól. Ezredviszonylatban elegendő 2—3 napra szóló munkaterv összeállítása.

3—21. *rovat.* A meghatározott feladat végrehajtási időpontjának megfelelő „óra” rovatba (rovatokba) bejegyezzük azon közeg rövidített megjelölését, akinek (akiknek) az 1. rovatban rögzített feladatot végre kell hajtani. Ha valamely feladat elvégzése több órán keresztül tart, akkor az érintett óráknak megfelelő rovatokat a szöveggel átírjuk. Ha a feladat elvégzésére nincs szükség egy egész órára, akkor a megfelelő rovatba bejegyezzük, hogy az hány percig tart, illetve, hogy a feladatot az illető óra hányadik percében kell végrehajtani.

22. *rovat.* Bejegyezzük mindazon fontos körülményeket, melyeket nem szabad a feladat végrehajtásánál figyelmen kívül hagyni, illetve amelyekre a feladat végrehajtása során feltétlenül intézkednünk kell. Amennyiben a rovat nagysága a bejegyzésre nem volna elegendő, akkor ide csak egy jelző számot írunk be s a feljegyzésre szánt szöveget ugyanazon jelző szám alatt a nyomtatvány aljára, vagy egy külön lapra jegyezzük fel.

6. „A hadtápszolgálat” múlt havi számában közölt „Helyzetnyilvántartás” (43. oldal) helyett most új mintát közlök. Ez új minta a régivel szemben:

Ezred hadtápparancsnok munkaterve

1950. évi _____ hó _____-től _____-ig

| Feladat | Nap | Végrehajtás időpontja | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | Megjegyzés |
|---------|-----|-----------------------|---|---|---|---|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|------------|
| | | ó r a k o r | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | | |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

a) szűkített azzal, hogy a zászlóaljakra, ezred közvetlenekre stb. csak a „maradvány” bejegyzésére alkalmas rovatokat tartalmazza.

b) bővített azzal, hogy lehetőséget nyújt arra, hogy az egyes anyagokat főbb fajtánként is nyilvántarthatassuk az alábbi csoportosításban:

Lőszer:

gyalogsági,
tüzérségi,
aknavető.

Üzemanyag:

benzin,
diesel.

Élelem:

kenyér,
húsiétel,
zsírok,
főzelékiétel (darák, tészták, hüvelyesek stb.),
kávékonzerv.

Lótáp:

szemestakarmány,
szálastakarmány.

7. Az „Emlékeztető” vezetésének szükségességét indokoló szövegrészből (45. oldal 3. és 4. bekezdés):

a) azon közlést, hogy „a hadosztályparancsnokság a három nap múlva meginduló támadás napjára 100—100 gramm szalonnapótlék kiszolgáltatását engedélyezi”, — téves felfogások kialakulásának elkerülése végett — kiegészítem azzal a magyarázattal, hogy a hadosztályparancsnokság saját hatáskörében nem jogosult élelmi pótlék kiszolgáltatását engedélyezni. Erre csak a hadseregparancsnokság illetve H. M. engedély alapján a hadsereg hadtápparancsnok jogosult, mert csakis annak van teljes képe az egész működő hadsereg anyagi helyzetéről és így csakis az bírálhatja azt el, hogy az anyagi helyzet megengedi-e, hogy egyes fokozottabb teljesítményt végző alakulatok részére a megállapított élelmi normán felül még pótlék is engedélyeztessék,

b) az utolsóelőtti bekezdésben felhozott példát teljesen tárgyaltannak kell tekinteni, mert a példa a jelen cikk 2/a. pontjában már közöltek miatt nem helytálló.

8. Az 56. oldal 4. pontjában foglaltakat kiegészítem azzal, hogy a gyakorlatvezető a hallgatók által elkövetett hibák

Helyzetnyilvántartás

| Anyagnem | Kelt (nap) | Összkészlet | | | | | Az összkészletből: | | | | | Megjegyzés |
|-------------|--|--------------|--------|-----------|------|----------|--------------------|---|----|----|----|------------|
| | | Bevétel | Kiadás | Maradvány | Kelt | Küitalás | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | |
| | | | | | | | számu al-egységnél | | | | | |
| | | javadalmazas | | | | | | | | | | |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 |
| L ő s z e r | gyalogsgági | | | | | | | | | | | |
| | tűzorségi | | | | | | | | | | | |
| | aknavető | | | | | | | | | | | |
| Üzemanyag | benzin | | | | | | | | | | | |
| | diesel | | | | | | | | | | | |
| É l e l e m | kenyér | | | | | | | | | | | |
| | húsfélék | | | | | | | | | | | |
| | zsfrok | | | | | | | | | | | |
| | főzelékfélék (darák, tészták hüvelyesek) | | | | | | | | | | | |
| | kávékonzerv | | | | | | | | | | | |
| L ó t á p | szemes | | | | | | | | | | | |
| | szálas | | | | | | | | | | | |

felett gyakoroljon mindenkor tárgyilagos, igazságos és szigorú bírálatot. Különösen szigorú legyen a bírálat akkor, ha az elkövetett hiba megállapíthatólag annak a következménye, hogy a hallgató nem készült fel kellően az alkalmazó megbeszélésre. Az általam említett „türelmes háng” úgy értelmezendő, hogy a gyakorlatvezető sohase ragadtassa magát gorombaságokra, durvaságokra. Viszont ne legyen elnéző a legkisebb hibával szemben sem.

9. Az 56. oldal 5. pontjában azt a javaslatot tettem a gyakorlatvezető felé, hogy: „ne arra helyezze a súlyt, hogy tudását csillogtassa a hallgatók előtt, hanem arra, hogy átültesse a hallgatóságba”. Tapasztalatcsere alapján úgy érzem, hogy ez a szövegrész is feltétlenül tisztázásra szorul, mert esetleg ebből az a következtetés volna levonható, hogy a gyakorlatvezetőnek nem kell különösebben felkészülnie az alkalmazó megbeszélésre. Ez igen nagy tévedés volna, bajtársak. A gyakorlatvezetőnek tudásban toronymagasságban ki kell emelkedni a hallgatók közül. Annak, akit a vezetés bizalma hallgatóság elé állít, hogy azokat oktassa, erre komoly munkával alaposan fel kell készülnie. E tekintetben utalok „A hadtápszolgálat” előző számában a hadtápszolgálatfőnökség által közölt: „Alkalmazó megbeszélés lefolytatására való felkészülés és annak módszere” c. cikkre melyből a fentiekkel kapcsolatban különösen az alábbiakat kell megszívlelni:

„Az előkészítő munka során a vezető ne csak a javasolt segédleteket olvassa át, hanem *tanulmányozza a témával összefüggő teljes szakirodalmat*, nem feledve azt, hogy az ő tudásának és ismeretének sokkal nagyobbnak és alaposabbnak kell lennie mint azoké a tisztéké, akik számára a foglalkozást tartja”, az alkalmazó megbeszélés végső megbeszélésére pedig úgy készüljön fel, hogy: „*meghatározza azokat a legfontosabb kérdéseket, melyet a megbeszélés során külön meg akar világítani. Tanulmányozza az ezekkel kapcsolatos szabályzatpontokat, haditapasztalatokat és hadtörténelmi példákat*, melyek a kérdést még jobban alátámasztják, készítsen vázlatokat és falitáblákat, melyek a problémát szemléltetően ábrázolják”. Végül meg szeretném jegyezni, hogy a múltkori cikkem, az ahhoz mellékelt okmányformák, a jelen kiigazítás és hozzáfűzés még mindig nem jelentik azt, hogy minden kérdés helyesen és jól meg is van oldva. Az általam közöltek nem megváltozhatatlanok és nem bírálhatatlanok. Azok még nem állnak a tökéletesség legfelső fokán. Ellenkezőleg, ez a kiigazítás is azt mutatja, hogy a hadtápkalmazó megbeszélések lefolytatásának felépítése, módszertana, megszervezése, a hadtáp-

okmányok helyes formájának és tartalmának a kialakítása stb. még a fejlődés kezdeti állapotában vannak. Eppen ezért arra kérem a bajtársakat, hogy:

a) e helyreigazító cikkel ne tekintsék e tárgykört lezártnak, hanem foglalkozzanak vele állandóan, mert a hadtápharcászat olyan tananyag, mellyel lehet és kell is sokat foglalkozni, de eleget sohasem lehet,

b) tanulmányozzák át részletesen e kérdésnek minden problémáját a legegyszerűbbtől a legnehezebbekig, nyilvánítsanak sajtónk útján véleményt, tegyenek újabb és újabb javaslatokat, hogy egyesült erővel gyorsabban megtaláljuk a hadtápharcászati kiképzés kérdéseinek leghelyesebb megoldását,

c) segítsenek a többi bajtársaknak ez igen fontos és bonyolult tantárgy elsajátításában.

